

Shrnutí: Ochrana finančních zájmů EU v trestním právu ČR

Cílem této práce je přiblížit dosud komplexně nezpracovanou problematiku ochrany finančních zájmů EU prostředky trestního práva. V úvodních kapitolách je popsáno zdůvodnění požadavku na vytvoření společných standardů ochrany souhrnného rozpočtu EU, resp. rozpočtů spravovaných EU nebo jejím jménem, spolu se stručným historickým vývojem právní úpravy tohoto institutu na úrovni Evropských společenství. V detailu jsou interpretována jednotlivá ustanovení Úmluvy o ochraně finančních zájmů ES a jejich prováděcích protokolů se zaměřením na některé přetrvávající výkladové nejasnosti. V další kapitole je pak analyzována potřeba transpozice této unijní úpravy do českého právního řádu a popsán její skutečný průběh.

Těžištěm práce je následující rozbor národní trestněprávní úpravy *de lege lata*. V detailu jsou interpretovány relevantní skutkové podstaty podle zvláštní části trestního zákoníku, včetně jejich vzájemného vztahu z hlediska přípustnosti jednočinného souběhu. Zvláštní pozornost je pak věnována trestnému činu poškození finančních zájmů EU podle § 260 trestního zákoníku. Autor zde interpretuje jeho jednotlivé znaky, přičemž zvýrazňuje ty atributy, které jsou doposud zatíženy výkladovými nejasnostmi, a současně formuluje svůj odborný pohled na ně. Vzhledem k vysokému podílu zapojení právnických osob do čerpání prostředků z rozpočtu EU jsou dále popsány základy jejich případné, v legislativě se stále teprve ustalující, trestněprávní odpovědnosti.

Následující kapitola je zaměřena zcela prakticky, kdy na případu vybraných finančních instrumentů autor popisuje finanční toky, kterými je plněn souhrnný rozpočet EU, a to jak na své výdajové, tak na své příjmové straně. Zároveň jsou detekovány kritické úrovně, na kterých v souvislosti s plněním rozpočtu dochází k trestné činnosti, přičemž je přiblížena i dostupná, byť stále se ustalující, judikatura národních soudů v této oblasti. Další část práce se vrací k jednomu obecnějšímu interpretačnímu problému, který představuje problematika stanovení výše škody způsobené trestným činem na rozpočtu EU, resp. na jiných veřejných rozpočtech, které jsou do implementace prostředků z rozpočtu EU zapojeny. I zde jsou hlavní interpretační nejasnosti dokumentovány dosud poněkud rozpornými výkladovými přístupy soudů v konkrétních případech, i zde autor nabízí své osobní odůvodněné odborné stanovisko.

V závěrečné části autor stručně práci rekapituluje, přičemž znovu akcentuje význam společného minima trestněprávní úpravy ochrany finančních zájmů EU napříč jejími členskými státy, a formuluje některé drobné návrhy *de lege ferenda*. Současně jsou ve velmi obecné rovině představeny aktuálně projednávané návrhy budoucí, ještě více harmonizované, unijní úpravy a detekovány oblasti, které mohou pro českého zákonodárce představovat v budoucnu z hlediska transpozice určitou výzvu.